

Iz Ljubljane. — Deželni zbor Kranjski. Od dnevnega reda včerajšnje seje rešila se je včeraj komaj dobra polovica, akoravno je seja trajala do 2. ure popoldne. Obširno so se razpravljale deželno-kulturne zadeve: različna vodna vprašanja, kakor vredjenje Krke, Račenske vode, Vipavski hudourniki, preiskavanje za napravo vodovodov in napajališč, vse to je dalo poslancem toliko gradiva za pritožbe, da je poročevalec deželnega odbora Detela imel na vse kriplje dela, zagovarjati stališče deželnega odbora. Izrekoma je bilo videti, da poslancu Hribarju pomanjkanje tehničnih moči pri deželnem odboru ni nikakoršna zapreka pri izvrševanju tehničnega posla. Ta poslanec očital je posebno oostro deželnemu odboru, da ni porabil kredita 10.000 gld., katere je vlanski deželni zbor privolil za zgradbo Vipavskih hudournikov, prezrl pa je pri tem, da je bilo za to porabo treba pritrdjenja poljedelskega ministerstva, katero je samo glede enake svote 3000 gld. došlo še le pozno v poletje, v obče ga pa še danes ni, ker ministerstvo zahteva popravljenje načrtov. Živahnost razprave bila je toliko, da sta govornika Detela in Hribar že postala preobilna v svojih izrazih. Poročevalec o deželno-kulturnih zadevah g. Povše je bil po vsem kos svoji nalogi. Posebno je tudi g. baron Schwegel vprašanje preskrbovanja vode na Krasu motiviral nasproti vladi z edino pravega stališča, da tukaj ne zadostujejo taka sredstva, kakor v drugih deželah. Tudi zahvala izrečena južni železnici za brezplačno prevažanje vode na Krasu ob času suše, bila je po vsem zaslužena.

— **Močvirsko vprašanje.** Znano je, da močvirsko vprašanje, katero je deželni zbor v vlanskem zasedanju razpravljajal po pravici kot jako nujno vkljub njegove velike gospodarske važnosti pri osredni vladi, ne gre spod rok. Od letošnje spomladi tiči na istem mestu. Včeraj baval se je s tem vprašanjem deželni zbor in sprejel je tri predloge upravno-gospodarskega odseka: 1.) deželni zbor izreka svoje obžalovanje, da vlada še ni predložila državnemu zboru zakona o osuševanju ljubljanskega močvirja, 2.) gospod deželni pr. dsednik se naprosi, da pri osredni vladi stori potrebne korake, da to vprašanje zadevajoč zakon še to jesen predloži državnemu zboru in 3.) deželni odbor se pooblasti, da vzajemno z c. kr. vlado preskrbi potrebni kredit v prvi vrsti iz obstoječega močvirskega zaklada, da se ako državni zakon zadobi veljavo, začetna dela že morejo izvršiti v teku leta 1891. Ti predlogi sprejeti so bili, potem ko jih je odločno zagovarjal tudi baron Apfaltreren, soglasno. Upamo, da tudi slavno ministerstvo ne ostane nebrižno, za to prvo gospodarsko vprašanje v deželi.

— **Trgovinska in obrtniška zbornica za Kranjsko** zborovala je sinoči ob 6. uri zvečer v mestni dvorani ljubljanski. Rešil se je pred vsem 10 točk obsegajoč dnevni red, med katerim proračun zborničen za leto 1891, dalje priporočila se je privolitev semnjev v St. Petru in v Osilnici, poročilo o maksimalni tarifi za go-

vejo meso v Idriji, o prireditvi dopolnilnih volitev za trgovinsko zbornico, ker več mandatov poteče koncem tega leta, in konečno predlagali so se censorji za tukajšnjo podružnico avstro-ogrske banke. Po končanem dnevnem redu, poročala sta o svojem delovanju zborniška deželna poslanca dr. Karol vitez Bleiweis in Ant. Klein. Prvi omenjal je glavnih nalog, ki v letošnjem zasedanju čakajo deželni zbor, zgradba bolnice, vojašnice, naprava višje dekliške šole, dolenjska železnica itd. Drugi poslanec pridružil se je v obče nazorom dr. Bleiweis-ovim, omenjal dalje svojega dosedanjega postopanja ter sklepal s prošnjo, naj gospodje volilci, ako imajo posebne želje, te izrečejo poslancema. Oglasi se dalje svetnik Hren, ter priporoča poslancema, da delujeta na to, da se cesta čez Wagensberg preloži popolnoma. Dalje govori svetnik Baumgarten ter priporoča, da naj bi se povodom premeščenja deželne bolnice v stare prostore, preloži obrtna šola ter da naj se v ta namen pošlje deputacija zbornice k gosp. poslancu Gorupu, dalje svari gospod Baumgarten pred stroški za osuševanje ljubljanskega močvirja, ker bi bili baje brezvspešni. Na to predlaga gospod podpredsednik svetnik Perdan, da se gg. poslancema izreče zahvala za zastopanje, pa zaupnica zbornice, kar se soglasno sprejme. Pred glasovanjem o predlogih Baumgartnovih, poprime besedo še zborniški predsednik dr. Poklukar ter pravi, da se pač ne bode priporočalo zborniško deputacijo pošiljati k gosp. Gorupu, kar ta dosledno odklanja vtikanje v rešitev vprašanja, kako se rešita vprašanja, katera je sprožil, temveč samo zahteva za 120.000 gld. staro bolnico z vrtom, nasproti pa prepušča deželi ali mestu staro bolniško poslopje proti temu, da dotičnik ustanovi slovensko višjo dekliško šolo. Glede osuševanja močvirja, omenja zborniški predsednik, je gospod govornik pač videti v nasprotji skoraj z vsemi prebivalci dežele, z deželnim zborom, močvirskim odborom, z vsem oblastvam in z izvedenci, ker dandanes se že teško najde človek, ki bi dvomil na koristnosti in vspehu tega velikega gospodarskega vprašanja, samo da se je treba z njim baviti malo bolj temeljito. Razlika višine med Ljubljano in Vrhniko je sicer mala toda velika je že med Ljubljano in Selom, še večja doli do Zaloga. Predsednik izreče nado, da se bode tako izgleden gospodar, kot predgovornik, bolj pobrigal za močvirsko vprašanje ter po vsi moči pripomogel k njega povoljni rešitvi.

— † Henrik Ničman, bukvovez, hišnik, mestni odbornik, v obče spoštovan meščan, zvest pristaš naroda, umrl je po dolgi bolezni dne 27. t. m. v starosti 70. let. Pogreb bode danes popoldne ob 1/2 4. uri izpred lastne hiše na Starem trgu. Naj v miru počiva!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Uradni list proglašava avancement vojne za 1. dan novembra. — Glede zborovanja deželnih zborov čuje se, da ima najdalje zborovati češki de-

želni zbor namreč do 1. decembra; dne 4. decembra snide se baje državni zbor, ki pa ima rešiti tudi najnужnejše naloge začasnega budgeta in poberanja davkov.

Pa tudi zborovanje po novem letu neki ne bode trajalo dolgo, temveč za časa, ker se morajo še vršiti nove državnozbornske volitve.

Razmere na Češkem se zadnji teden niso spremenile. Kar staročeška stranka glede poravnave hoče resno sprejeti, sprejema brez ovinkov, česar se pa vsikakor hoče izogniti, oziroma, kar vsikakor hoče držati, za to glasuje tudi neostrašeno in dosledno. Cesarski namestnik grof Thun posreduje resno in odločno in viditi je, da v tem oziru vživa zaupanje nemške in češke stranke, tako da naprej jasno vidi, kaj je dosegljivo, kaj pa ne. Veliki posestniki češki in nemški pogajali so se zadnje dni za število členov, katero se namerava pripoznati eni in drugi stranki v pričakovanem zakonu zaradi razdelitve kurij; govori se, da se izmed 54 mandatov, namerava pripoznati Nemcem približno 21 mandatev.

Nemška. — Minulo soboto in nedeljo praznovali so v Berlinu starostno nemške vojne, maršala Moltke-a, povodom 90letnice njegove. Da se je domača vojna vdeležila te slovesnosti, je povsem naravno, toda vdeležba bila je izredno velikanska in pa vdeležile so se je inostranske vlade. Z Avstrije došla je vojaška deputacija Moltke-jevega polka, katera je saboj prinesla pismo čestitko cesarja Franc Jožef-a. Pa čestitat je prišel osebno tudi Nemški cesar sam, ki je čestital ob 11. uri dopoludne in za njem sledila je dolga vrsta čestiteljev, med njimi tudi knez Bismark.

Na večer bil je dvorni obed, pri katerem je cesar zopet Moltke-ju sam napil in z njim trčil s kozarcem.

Zadnje dni bil je v Berlinu knezoškof grof Schönborn ki je z enim delom svoje nadškofije podanik Nemškega cesarja. Sprejet je bil tudi pri cesarju. V Berlinu je mašoval dne 27. t. m. zjutraj v cerkvi sv. Hedvige, potem pa je opravil svoja obiskovanja.

Glede potovanja kancler-ja na Laško se čuje, da potuje v Milan dne 6. novembra.

Bolgarska. — Knez Ferdinand otvoril je v navzočnosti svoje matere, princesinje Klementine, sobranje s prestolnim govorom, v katerem naglašja, da bode nadaljeval politiko zadnjih treh let, ki se je pokazala ugodna za blagostanje bolgarskega ljudstva. Kot uspehe navaja prestolni govor: zgradbo železnice Jamboli-Burgas, novo vredbo vojne, vpeljavo popolnjenega oboroženja, sklepanje novih trgovinskih pogodb z Nemško, Avstrijsko-Ogrsko, Francosko in Švico in priprave za zgradbo železnice Sofija-Trnovo. Z posebno gorkimi besedami omenja prestolni govor naredbe Sultanove zavolj imenovanja bolgarskih škofov za Macedonijo, ker je s tem Sultan dal dokaz očitnega sočutja za bolgarsko ljudstvo, ko kneza ni bilo v deželi, pokazalo je ljudstvo z ohranjenjem

miru, da je vredno svoje prostost kakor je tudi prijazno sprejemanje kneza pri unanjih državah poročstvo za končni uspeh bolgarske stvari. Sobranje je kneza pri prihodu in pri odhodu živahno pozdravljalo.

Sobranje izvolilo je svojega prejšnjega predsednika Slavkov za predsednika, prejšnjega predsednika, župana Sofijskega Petkov-a in pa Andorov-a pa za podpredsednika.

Ogrska. — V Aradu govoril je minulo nedeljo znani vrednik „Pester Lloyd“ Maks Falk kot poslanec pred svojimi volilci ter je omenjal odstopa bivšega ministrskega predsednika Kolomana Tisze, toda dostavlja govornik, to je bila samo prememba v osebi. Tisza je kot vodja liberalne stranke mnogo dosegel v minulih 15letih. Szapary, sedanjí ministerski predsednik po vsem nadaljuje delovanje njegovo, to je program liberalne stranke, stoječe na poravnavi leta 1867.

Kot samoumor Ogrske moral bi Falk smatrati prizadevanje, da bi se rušila carinska pogodba z Avstrijo, ker bi si s tem Ogrska zaprla trg, ki ji je sedaj odprt.

Glede vredjenja valute omenja, da ste vladi morale dosedaj ravnati tajno, da niste postali žrtva borse, pa tudi sicer je to vredjenje sila težavna stvar in rajši bo trajalo več kot dve leti, pred ko bode to vprašanje rešeno.

Laška. — Vladna opozicija proglasila se je v nedeljo večer v Neapolu z manifestom, kateremu so podpisani senator Magliani in poslanci Tajani Nicotera in drugi.

Z Monze se poroča, da se je kralju Humbertu pripetila mala nezgoda: jahajočemu čez mali mostič, se ta udere, konj pade na levo stran in seboj potegne kralja, ki je pa nepoškodovan takoj nadaljeval svojo pot.

Žitna cena

v Ljubljani 25. oktobra 1890.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 50 kr. — banaške 7 gold. — kr. turšice 5 gold. 04 kr. — soršice 4 gld. 39 kr. — rži 4 gold. 87 kr. — ječmena 4 gold. 24 kr. — ovsa 2 gold. 76 kr. — ajde 4 gold. 87 kr. — Krompir 2 gold. 32 kr. 100 kilogramov.

V Kranji.

Hektoliter: Pšenica 6 gold. 18 kr. — Rrž 4 gold. 55 kr. — Oves 2 gold. 60 kr. — Turšica 4 gold. 54 kr. — Ječmen 1 gold. 22 kr. — Ajda 4 gold. 22 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold, — kr. — Špeh 1 kilogr. 44 kr.